

An de liende

is een elektrisch Stellingwarfs maandblad
van de stichting Stellingwerfs Eigen (sSe)

Oplage: 420 e-adressen
1ste jaorgaank, nummer 6
Daotum: 1 juni 2006

Redaktie: Frank de Vries
Piet Bult

Aemels: info@stellingwerfs-eigen.nl
Webstee: www.stellingwerfs-eigen.nl
(Hier vien ie ok et archief van An de liende.)

ISSN : 1872-4108
NUR : 525
SSE : 0606

Verantwoordelikhied m.b.t. et copy- en auteursrecht van instuurd wark ligt bi'j de instuurder.
Copy- en auteursrecht van instuurd wark bin en blieven van de oorspronkelijke maeker.
De redaktie/uitgever nemt gien verantwoordelikhied veur inzinnen wark!
Et deursturen van dit blad mag allieud zonder veraandering.
Kiek op de laeste bladziede veur meer spulriegels.

De inhoud van disse maand:

• Van de redactie	3
• Agenda	4
• Dri'jekont	5
• Kotte reakties	6
• Stellingwarfs in steno	8
• Interview mit de vrouw van...	11
• Passebericht	12
• Alternatief Stellingwarfs Diktee	12
• Gieterse turfgrevers	13
• Plakplaeties van de Roze Weke	14
• Er even tussenuit om...	15
• In et ni'js, uut et ni'js	16
• Aqua Zoo Friesland	18
• No worries Mate	19
• Bedrief in de kiekerd	20
• Groot Stellingwarfs Diktee	21
• Proefdiktee	22
• Taeltuun	23
• Schrieveri'je	24
• Mietzen	27
• Schriefwedstried Dörpsgedichten	28
• Dörpsgedichten (1 t/m 9)	30
• Winterreize	39
• De Stellingwarver Biebel	40
• Stelling van de maand	41

Disse oproep het onderhaand een vertaeling opleverd in et Kleverlaans (Zuud-Gelders)
van Chris Kerkhoff uut Kuuk (Cuijk, Gelderlaand)

Kiek mar es op <http://www.lowlands-l.net/anniversary/index.php?page=kuuks>

We zuken veerder nog een vertaeler / oersetter

die et oolde Nedersaksische faobel in et stads- en/of streekfries vertaelen kan/wil.
Et gaot om de faobel 'et Doempjen', 'het Winterkoninkje' of 'the Wren'.

Wie help oons nog meer even uut de braand?

Van de redactie

Et is algemien bekend dat hoge bomen een protte wiend vangen. Dat zal de reden west hebben dat wi'j (de redactie van dit blad) in een eupen brief in de Stellingwarver kraanten in Op 'e schostienmaantel uutneudigd binnen om mit te daenken over dé uutviening van disse ieuw: een griepvirusscanner. Wi'j bin vanzels wel in veur wat meer saemenwarking en pakken de haanske dan ok wat graeg op. Bi'jkotten wiwwe mar uutaende zetten mit de besprekings over de begroting veur dit giga projekt in een neutedoppe ('vaastestellen van de budgetoverienkomst', hiet zoks in de tael van baentiesmannen).

We kregen ok een oplossing andreugen dat baentiesmannen heur tied wel tot 40% an toe beter besteden kunnen. Die oplossing bödt et 'steno-Stellingwarfs'. Bi'j oonze gezellige burenen van Gieterse turfgravers dromen ze al weer over 'Mietzen'. Veur de 'Taeltuun' hewwe nog even keken mar gelokkig kommen die besies niet in oonze Dikke Bloemhoff - en dus in Stellingwarf - veur en we gaon d'r dan ok mar vanuut dat zoks inhoolt dawwe d'r dan ok gien last van hebben zullen. Opmarkings over oonze vertaeling van 'Waeterloop' in de serie Winterreize bin meer as welkom en wawwe de oflopen maond an 't biebelvertaelen daon hebben staot ok weer brieduut meten op iene van de laeste bladzieden.

Een hiel appatte beleving vunnen wi'j de uutviening van plakplaeties in een elektrisch tiedschrift. Bi'j oons wollen die rottingen mar min plakken mar we hebben wel een tip bi'jgeval et jow/jim ok niet lokt: een betien spi'je op de achterkaante van je monitor dot wonderen.

Hiel vroeger was d'r altied een ooldejaorsconference van Wim Kan (wat Kan kan, kan Kan alleen). Eerst vunnen de veurnaeme politici et mar niks as ze daor in nuumd wodden. Een jaormennig laeter vunnen ze et mar niks as ze d'r niet in veur kwammen. Die kaante liekt et mit dit blad ok uut te gaon. Om zoks nog es wat beter uut te perberen wiwwe dan ok mar es wat 'hoge bomen' uut Stellingwarf op satirische wieze numen. Disse keer lao'we daoromme de 'vrouw van Johan Veenstra' mar es an 't woord...

In de eerste ronde kregen we een stok of acht dörpsgedichten binnen. We hadden docht dat dit blad wel es te klein wodden kon veur de hiele tritse die misschien nog kommen zol, mar dat vul de oflopen maond niet toe. Tot 26 juni hej'm de tied nog dat we zollen vraogen willen om in de Pinksterdaegen toch nog es even naor penne en pepier te griepen. Veur de echte schrievers is d'r een 'Groot diktee' op kommenwegen en as je dat te muuilik toeliect dan kuj' ok gewoon de zinnegies van oons 'alternatief diktee' es konterleren op fouten of es perberen om ze zonder fouten over te schrieven...

Alderhaande ditties en datties, weties en non-infermaosie mit et doel om et Stellingwarfs mar zovule meugelik te bruken en 'De Wrotter' is disse keer vanzels ok weer van de perti'j in disse uutgifte van An de liende. Wi'j hebben et weer graeg daon en aj' es wat weeromme doen willen: gewoon even een stokkien in- of opsturen naor info@stellingwerfs-eigen.nl.

Mit een vrundelike groet van,
Stichting Stellingwerfs Eigen
Frank en Piet

Agenda

Van **2. Juni 2006 - 4. Juni 2006** findt in Viöl bi Husum (Schleswig-Holstein) de 11. **Düütsch-Amerikanisch-Plattdüütsch Konferenz** statt. 40 Plattschnackers meerstendeels ut Iowa willt anreisen. Man kann sick ook anmelden. Dat Programm kann upropen worden: www.plattdeutscher-verein-vioel.de

Van 27 meie **tot 11 juni** is et de Friese '**Roze week**' mit alderhaande aktiviteiten rond de Friese homo-beweging.

Op **11 juni** is in et Stellingwarfse radiopergramma **Huus en Hiem**, disse keer vanuut RWC Noordwoolde de primeur van de Nederlaanstaelige single "Als de Sterren" van Ie & Ikke.

Op **11 juni** om 21:30 ure is de ofsluting van de Roze weke mit een '**Roze viering**' deur ds. Cor G. Waringa in et karkelik centrum 'de Oerdracht' an de E.A. Borgerstraat 46 in Joure.

Op **17 juni** om 11:00 ure is de prissentaoisie van et boek 'Gedane arbeid' (Herinneringen van een Stellingwerfer autoverkoper) van schriever Henk de Vries uut Noordwoolde.

Veur **26 juni** je gedicht opsturen veur de **Dörpsgedichtewedstried** van de stichting Stellingwerfs Eigen (zie veerderop).

Op **6 juli** komt d'r in Wolvege (in of om et Gemientehuus henne) weer een Groot Stellingwarfs Diktee.

(Bron: webstee www.stellingwarf.nl; kiek veerderop veur dielnaememeugelikheden)

-red-: Rond disse tied begint de 'komkommertied'.

Dri'jekont

Wolvege wil oh zo graag meedoen met walstaltige gedrochten van gebouwen. Het centrum van Wolvege wordt volgebouwd met status. Dat past in het geheel niet in het rustige en landelijke Wolvege. Ze zijn het centrum (dat al niet zoveel soeps is) nu volledig aan het verknoeien. Alles onder het mom van de vooruitgang.

Ik mag die minister Zalm niet zo, maar op de televisie zei hij toch wat hartstikke treffends wat betreft die heisa omtrent Hirsi Ali. Als de minister met alles ook zo snel is, zou Nederland er nu heel anders voor staan. Die beslissing is er binnen 48 uur doorheen gegaan...

Aan de ene kant vind ik dat iedereen gelijk behandeld moet worden wat een aanvraag van de Nederlandse nationaliteit betreft, maar aan de andere kant vind ik het maar hypocriet dat zoiemand de Nederlandse nationaliteit wordt "afgepakt". Eenmaal gegeven is gegeven en je moet nooit op zo'n beslissing terug moeten kunnen komen. Tenzij de voorwaarde erin op is genomen dat bij ernstig bedrog je de nationaliteit kan worden "afgepakt". Een verkeerde naam opgeven vind ik geen ernstig bedrog. Hoeveel buitenlanders geven bijvoorbeeld hun goede geboortedatum op? En liegen die dan? Nee, natuurlijk niet. De meeste mensen hebben geen papieren meer en weten derhalve hun geboortedatum niet.

In mijn eigen kennissenkring zit iemand die een beetje met hetzelfde zit wat verblijfsvergunning van z'n vrouw betreft en omdat dit niet zo'n "domme" buitenlander is, is de IND behoorlijk te kak gezet en dat vinden ze dus niet zo mooi. De meeste buitenlandse mensen weten van toeten nog blazen en worden dus domweg bedonderd om erg veel geld te betalen. Goudmijn buitenlanders.

Vandaag een bericht van een man die zich aan een vrouw van 92 jaar heeft vergrepen. Zoiemand is dus hartstikke ziek.

Ik heb het er al eens vaker over gehad, maar de wereld is totaal van de kook. Een meisje steekt met een mes in Breda een 71-jarige vrouw. De politie zoekt het meisje. De reden van de steekpartij is onbekend. Al heb je onenigheid met iemand, steek je hem of haar toch nog niet met een mes?

't Zal wel aan mij liggen, maar ik word zo langzamerhand stapelgek van dat "oranje". Op de radio, op de televisie, in de krant, in de winkels, in de buurt waar je woont, je ontkomt er domweg niet meer aan. Het liefst zou ik een soort filttertje op de media willen zetten zolang dat WK aan de gang is, dat ik niet naar die gekte hoeft te kijken of te luisteren en wanneer dit weer voorbij is we weer gewoon met beide benen op de grond staan. Voor mij mag de club van Nederland er in de eerste de beste ronde wel uit vliegen. Zijn we op z'n snelst van dat gedoe af. Jullie begrijpen dus nu wel dat ik helemaal niet van voetbal houd.

De wrotter

Kotte reakties

Bedaankt veur et aemelen van de ni'je An de liende.

Daor las ik dat in de LC van 8/4 staon het: "**Cursus Fries voor Predikanten** hervat."

Now vraog ik mi'j of, moe'n die doornies appat les hebben in 't Fries?

Zi'j praoten toch gien aander Fries as de gewone man?

Hier in de Stellingwarven prat jan en alleman geliek Stellingwarfs, aj' doornie binnen of niet ie gaon allemaole naor dezelve kursus.

-red-: Bi'jglieks Rienk Klooster en Jan Koops preken wel gauw es in 't Fries (en ok wel in 't Stellingwarfs). Zuwwwe heur wel es even veurleggen want disse vraoge is oons te muilik en geven we graeg deur an een echte predikaant. Van perfester Anne van der Meiden (hi'j is ok kommenikaosiedeskundige) hewwe wel es heurd dat d'r drie 'toonhoogtes' bestaon: elitair, alledaegs en kroegpraot. Zol dat d'r wat mit te maeken hebben? Wi'j hebben ok al es zegd: we wollen dat dr. Henk Bloemhoff van de Stellingwarver wordeboeken es wat vaeker naor de kärke gaon hadde want een protte typische 'karkewoorden' staon daor ok niet in. Of zol dat an zien helpers (infermaanten) legen hebben? Zo ziej' mar weer: iene vraogen ropt altied weer meer vraogen op...

Ofleren

Gek woj' d'r van. Aj' goed en wel in de wieg liggen dan gaon de meeste dingen die aj' kunnen moeten om in leven te blieden, haost vanzels. As de omstaandigheden d'r wat naor binnen dan hej' vaeks hielendal gien muute mit et knipperen van de ogen, et slaopen gaon, wakker wodden, wat lewaai maeken en een betien tetten en deurslokken aj' hunger kriegen. In de broek pissen en nog slimmer is ok al lieke gewoon as mit je doeme in de mond en alderdeegst in de neuze zitten te peutenen.

Et duurt vaeks niet al te lange dat de wat ooldere meensken dan beginnen om je een protte 'of te leren' die eins as hiel netuurlik begonnen binnen. Dat ofleren zal je je hiele leven aachtervolgen. Dingen die aj' jezels anleren bin vaeks niet goed en moej' weer ofleren. Aanderen zullen je de hieltied zeggen hoe 't moet.

Now, ik geleuf ik neem d'r nog mar iene op... om 't of te leren.

Ja, een gedicht

Ik hebbe es even wat in de Biebel ommelezen. In 't boek Job wodt de vraoge steld naor 't lieden van rechtveerdige meensken. Job miende dat hi'j God wat te leren hadde. An 't aende zee Job dat hi'j 'onsjob' west was. Hi'j het praot zonder een betien benul en nemt zien woorden weeromme.

Veur mi'j gien frosselen mit de tael. Ik prieze de wiesheid uut de Biebel an.

Citaat van blz. 87 uut Wieshied uut de Biebel in et Stellingwarfs: Doe zee de Heer (*ik stel veur om te vertaelen mit de Ene (hoe zeg ie dat in 't Stellingwarfs? of Eeuwige mag ok)*) tegen Job vanuut een storm enz... t/m blz 88 en een ring deur zien neuze haelen?

-red-: Ene = Iene; Eeuwige = Iewige.

Soms begriep ik et niet

In de Liwwadder kraante van 4/5 las ik een bericht dat d'r dooie moezen in een vliegmesiene vunnen weren op et vliegveld in Parimaribo (thuushaven). Et vliegtuug kon daaromme niet weerommevliegen naor Amsterdam (aandere thuushaven). Et is in Zwitserlaand ontdaon van alle moezen deur een behandeling mit blauwzoergas.

Hoezo kon/moch et ding niet van Parimaribo naor Amsterdam vliegen en wel naor Zurich in Zwitserlaand, vraog ik mi'j dan of...

Tevreden klaant

Op kantoar haw ik de nije An de Liende kriegen. Wat in tige wiidweidich nûmer dizze kear. Ik haw in dei frij naam om dizze An de Liende te lêzen.

In de waandelgangen...

Bi'j de Stellingwarver kraanten van Boom-pers (Stellingwerf, Aanpakken en Nieuwe Ooststellingwerf) is hier en daor op de redaktie wat scheuven mit de stoelen en de poppies, hewwe begrepen. We hadden d'r veurig jaor mit et saemengaon van de Stellingwarfse kraanten nog zokke hoge verwaachtings van. Et is al anders wodden mar (nog) niet beter, heuren we now wel gauw es. De oolde heer Boom zien filesefie dot blikber weer opgeld: "konkereensie kuj' et beste doodzwiegen." Now ja, we waachten nog mar eventies of. Wie wet komt et nog goed en anders kun ze altied nog lezersreizen organiseren...

Tsja...

En dan moej' as vertaeler even et woord 'tabernakel' vertaelen naor et Stellingwarfs. Neffens Van Dale:

ta-ber-na-ke-l (het, de ~ (m.), ~ en/~ s)

- 1 tent waarin de verbondsark van de Israëlieten stond
- 2 bergruimte op een altaar waarin de geconsacreerde hosties bewaard worden => *sacramentshuisje*
- 3 heiligdom, tempel

In et boek Exodus is et dudelik een 'tente' mar ja... 'tabernakel' is zoe'n algemien bekend begrip daor kuj' toch niet zomar een 'tente', 'sakrementshusien', 'heiligdom' of 'tempel' van maeken? Now... dat 'tempel' scheelt misschien niet alles of 'tempeltente'.

Wie wet een betere?

Tevreden klaant

Dank voor het zenden van " An de Liende ". Leuk om al die pagina's zo eens door te lezen, 47 ! Nou, wie weet, stimuleert het mij om weer eens wat te schrijven.

Stellingwarfs in steno

Streektaelen, waaronder oons Stellingwarfs, en dialekten bin vaeks meer as de helte kotter as et Nederlaans van bi'jglikeks baentiesmannen en seins ok vule efficiënter!! Kiek mar es:

In het Nederlands:

- Dit behoort tot de mogelijkheden.
- Hieromtrent kunnen wij u geen enkele zekerheid bieden.
- Zou u dat eens willen herhalen?
- Zulks ben ik geenszins van plan.
- Ligt dat in de lijn der verwachtingen?
- Hiermee denk ik geen problemen te ondervinden.
- Dat wordt door mij als zeer spijtig ervaren.
- Het weer voldoet niet aan de verwachtingen van deze tijd.
- Mag ik vragen waarvoor u hier komt?
- Hetgeen u mij vertelt, verbaast mij ten zeerste.
- Deze informatie is geheel nieuw voor mij.
- Ligt dat binnen het kader van uw bevoegdheden?
- Wilt u zo vriendelijk zijn mij te zeggen wat u van mij wilt?
- Ik heb hierover een enigszins afwijkende mening.
- Wat u mij opdraagt, ben ik niet van plan uit te voeren.
- Het leven van een Stellingwerfer gaat niet over rozen.

In 't Stellingwarfs:

- * Zol kunnen.
- * Wee'k niet.
- * Hèn ?
- * Doe'k niet.
- * Zol 't ?
- * Gien punt.
- * Zunde.
- * 't Is kloteweer.
- * Wat moej' ?
- * Krieg now wat.
- * Da's ni'j.
- * Maj' dat ?
- * Wat wi'j' ?
- * Dat kan niet.
- * Krieg 'n bochel.
- * 't Kon minder.

Mit et Stellingwarfs as voertael kan een baentiesman wel 80% bezunigen op pepier en op de tied die ze now verdoen mit alderhaande overleg en warkbesprekings.

-red-: Tsja, zo wodt de hiele Biebel in 't Stellingwarfs dommiet toch nog een inlegvellegien bi'j De Ovend.

Bange?

Et bange wezen veur de vagina (*as bron van et bestaon*) zit seins diepe bi'j meensken.

- a) Bin daorumme de drie monotheïstische religies zo anti-vrouw, alderdeegst vi'jaandig?
- b) Is daorumme de onderdrekking van vrouwluden zo wereldwied verbreided en vaeks ok nog agressief.
- c) Bin d'r daorumme kerels die heur vrouw dwingen om heurzels aachter alderhaande doeken en klieden, ja alderdeegst in hiele tenten vot te stoppen?
- d) Bin d'r daorumme moekes die heur dochter(s) dwingen om in zokke kleraosie rond te lopen?
- e) Bin d'r daorumme vrouwluden die heur eigen vagina en die van heur eigen dochter(s) verminken en vaeks haost dichteni'jen?

Zol et niet passender wezen om veur iedere vrouw een staandbield daele te zetten?

Neffens Grietje Bosma (*-red-: de ni'je veurzitter van de Schrieversronte*)

raekt de Schrieversronte een 'echt hiele goeie veurzitter kwiet'.

(-red-: de veurige vz. Simon ter Heide)

-red-: neffens oons kriegen ze d'r een vule beteren iene veur weeromme!

Identiteit

De bewoners van de tegenwoordige nederlandse provincie Friesland zijn zuivere Friezen, lijnrechte afstammelingen van de aloude, vrije Friezen. Slechts maakt de gemeente (grietenij) het Bildt hierop een uitzondering, als zijnde een hollandsche volksplanting uit de vijftiende en zestiende eeuw. Zeer waarschijnlijk ook hebben de bewoners van de gemeenten (grietenijen) Oost- en West-Stellingwerf eenig saksisch bloed in de aderen.

dbnl

Dörpsgedichten

Leuk dat jullie besloten om niet enkel belangstellende inzenders van heinde op te nemen in jullie rubriek met gedichten over het dorp. Want ik zag ook mijn inzending in jullie interessante 'An de liende' geplaatst. Ook t.g.v. jullie aansporing heb ik bij Lowlands het verhaaltje over het winterkoninkje hertaald in het Kleverlands en teruggezien op hun site. Jullie zijn machtig mooi bezig! Ik wou, dat ik zoiets hier in het Land van Cuijk ook kon bewerkstelligen. Tot op heden lukt dat nog niet zo goed. Maar.. wat niet is kan komen. Tot slot: veel succes verder met jullie An de liende!.

En inderdaad, kiek mar es op: <http://www.lowlands-l.net/anniversary/index.php?page=kuuks>

Hangplakken

We hebben toch zoe'n last van hangplakken veur oolde(re) meensken, hangplakken veur jongvolk, hangplakken veur homo's, hangplakken veur warkende oolders, hangplakken veur daklozen. We willen ok gien hangplakken veur pubers, gien hangplakken veur senioren. Huusgeesten hebben blikber wel een eigen hangplak krek as de vleermoezen. Kan hiel Nederlaand eins niet gewoon ien groot hangplak wezen veur oons allemaole...?

Van de sSr jaorvergeerdering

Bij de rondvraoge kwam de weens naor veuren om te zorgen dat meer Stellingwarver plaknaemen en zo op kaorten te vienen wezen zollen, mit naeme op ANWB-kaorten.

(Bron: webstee www.stellingwarfs.nl)

-red-: kotleden nog een inzonnen stok in de LC dat de sSr hier eins hielendal gien oren naor hadde...!

Tentoonstelling

In 't gemeentehoes van De Wolden in Zuudwolde kuj van 16 mei tot haalf juli een tentoonstelling bekieken van Ingmar en Saskia Roerdinkholder. De tentoonstelling is te zeein in de centrale hal van het raodhoes en in de ruimte dernaost.

Bron: <http://www.drentsetaol.nl>

Gefrossel

Meensken die et 'Groot Stellingwarfs Diktee' bedaden frosselen zels alderdeegst mit heur tael. Te zien op de webstee van de sSr:

De goeie antwoorden kuj' ok mailen naor info@stellingwarfs.nl, mit vermelding van naeme en volledig adres.

En in de NOS van 24/5:

De goeie antwoorden meugen ok mailed wodden naor info@stellingwarfs.nl, mit vermelding van naeme en volledig adres.

-red-: verkeerde of foute antwoorden meugen dan ok niet aemeld wodden.

Wussen jim:

Dat Ayaan Hirsi Ali deur Rita Verdonk now an een mooie goed betaelde baene kommen is in Amerika.

Dat zok volk heur bi'tieden nog minder gedreegt as kleine kiender.

Dat de economie in oons laand veur de welgestelden aorig antrekt, de minder bedeeden kun wel naor de uut de grond broezende voedselbaanken gaon.

Dat bi'jgelieks direkties van Bentex zo mar tegen et volk op de warkvloer zeggen kunnen: "Jow verdienen te vule, as jow willen blieven dan kriegen jow minder loon".

Dat zokke gevallen trouwens hielemaole niet ni'j binnen. In de dattiger jaoren mit Colijn an et roer gebeurde dat ok al.

Dat Wouter Bos et spoor biester is, om veur te stellen dat ooldere meensken mar opni'j premie veur heur AOW ophoesten moeten.

Dat Stellingwerfs Eigen op de Bekoper markt, woensdag 26 juli a.s. anwezig zal wezen.

Dat je dan ok donateur wodden kunnen. En aj't op pries stellen, ien keer in de maond et elektronische blad "An de Liende" kriegen kunnen.

Dat de Friezen nao overleg, stiefkoppig heur eigen schrieveri'je wel an de man brengen kunnen.

Dat Stellingwerfs Eigen graeg mit iederiene in goeie harmonie deur et leven gaon wil.

Henk de Vries

Dillegaosie naor de Kaemerfrakties

Mit dollartekens in de ogen het een zwaore dillegaosie van Nederlaanse Nedersaksen uut Drenthe, Grunningen, Gelderlaand, Overiessel en Stellingwarf naor de Twiede Kaemerfrakties van de VVD, de PvdA en et CDA in Den Haag west. Ze hebben daor heur 'ongenoege' kenber maekt over et mar niet vlotten willen van de procedure om et Nedersaksisch onder diel III van et Haandvest veur minderhiedstaelen te kriegen. Onder eren de Burgemeester van Westaende en de 'haandvestexpert' (neffens de St. kraanten) Henk Bloemhoff bin mit henne west.

-red-: Mit een dag of drieje zuwwe wel bericht kriegen dat et veurenneer is!

Interview Disse maand hewwe een interview mit de vrouw van ... Johan Veenstra.

V.: We heuren Johan niet zo vaeke over jow. In zien wark kommen we jow naeme ok gienertied tegen. Hoe komt dat, daenken jow?

B.: Tsja, ik weet niet. Han vint himzels aorig belangrijker as mi'j, bin 'k bange. Hi'j het et inderdaod graeg en et meerste over himzels en over zien kammeraoden. Neffens Freud het hi'j dat overhoken uut zien jonge jaoren. Kiender die grootbrocht binnen zoas hi'j, die missen vaeks wat. Daor raekt vaeks al op vroege leeftied een draotien los of het gienertied goed ansleuten west, zeg mar. Hi'j is op 't heden et liefste mit die twieling Tom en Tom onderwegens, vaeke naor Fraanke of naor Twente. Ja..., as hi'j aovens thuuskomt dan bin ik goed genoeg veur de ovenschottel en de seks en zo wat henne, dat zegt hi'j temeensen.

V.: Dat ni'je boek van Han, hej' dat al even deur west?

B.: Ae, praot me d'r niet van. 'Een brogge van glas', 'Een brogge van locht' zal hi'j bedoelen! Et gaot warkelik hielendal nargens over; ien en al locht. Dat is trouwens mit al zien aandere boeken al niet anders. Aj' iene lezen hebben dan hej' ze allemaole lezen. Ien en al valse bescheidenhied en mooie praoties. Nee, aj' de waore Han kennen leren willen dan moej' him aovens hier in dit smerige kolehokke mitmaeken. Breek mi'j de lippen vannenneer...

V.: Now, daor kwammen we now eins krek wel veur. Jow es wat an 't woord laoten. Vertellen jow now es wat over een dag uut zien leven, over zomar een deurdeweekse dag. Is hi'j d'r bi'jglieks morgens al op 'e tied bi'j?

B.: Han en op 'e tied? Lao'me niet lachen. De luiwammes ligt vaeks tot veur nao et middagure op 't must te stinken. En as hi'j dan eindelijk es beneden komt dan staot hi'j eerst wel zoe'n aanderhalf ure veur de spiegel te koekeloeren en is hi'j mit krimmetat in de weer. Ja, de hiele klinte hangt hier trouwens vol mit spiegels. Now, en dan kan hi'j ok uren tot et raem uut staon te steren; zicht ze dan ok allemaole vliegen, koppels roodbossies, grune liesters, protters, musken en wat al niet. Uutaendelik ploft hi'j dan mit 't zwieterige gat op zien warkstoel. Ja waor, zo nuumt hi'j et zorgien: zien warkstoel. Wat meneer 'warken' nuumt! Wat mit een potlood in zien laeste krullen ommetiezen. As hi'j now es miet zien 'potlotien' in mien 'krullegies' ommeklongelde, mar nee heur, zovule spinazie kan hi'j niet eten dat dat d'r nog es van komt. Mien tunnegin nog es wat ondertjitten, za'k mar zeggen. Ja, een groot woord over seks mar krek as mit et meerste: hi'j schrift d'r alliend mar over, geleuve mi'j now mar.

V.: Mar hi'j schrift toch ok wel hiele mooie deengies, en jow zullen ok wel gauw es een mooi gedicht van 'm kriegen, toch?

B.: Ae, hool toch op. Hi'j lat iedere keer aanderen opdraeven om 'm mit van alles en nog wat te helpen. Dan moet hi'j weer neudig naor Haarm en Jakop en komt die Pieter hier weer langes. Die moet trouwens ok altied miteten. Ken ie dat: miteten? En Han mar ovenschottels maeken. Geleuf ie et, geleuf ik et. Hi'j kan nog gien spieker veur een schilderi'jgien in de mure houwen en hi'j trilt zo allemachtig – kiek mar es, wat 'n lege flessen – dat hi'j ok algedurig naost de pot pist. En aj' dan weten dat hi'j krek as een maegien op 't husien zit... Hoe kuj' dan nog zo ommegriemen? En wie mag de drekbende dan weer oprumen? Krek...

V.: Now, dit klinkt allemaole niet zo mooi. Zo kennen wi'j him inderdaod niet. Awwe zien dagboekien zo now en dan es inkieken dan komt daor een hiele aandere Johan naor veuren. Laeste vraoge: aj't over doen mochten, zoj't dan weer krek zo doen?

B.: Wel nee, mien jonge. Dan zo'k mit een echte kerel trouwd wezen willen en toch niet mit zoe'n halfzaachte mar oe zoe'n zoersmaekend zuurtien. Een glaezen brogge, kom now toch...

Passebericht

Passebericht Single Release “**Ie & Ikke**“.

Sund vandaage (1 juni) is in hiel Nederlaand de single “Als de Sterren” te koop van Ie & Ikke.

Henk Mensink, geboren en grootbrocht in Zuud-Stellingwarf, het de stoute schoenen antrokken en zien droom warkelikhied maekt deur bi’j Studio Martin Sterken zien eigen schreven vassie op te nemen en op CD uut te brengen.

Martin Sterken (bekend van o.e. Jannes, Bouke, Harm Wolters e.z.v.) was drekt vol geestdrift over de gedrevenhied en et idee van Henk Mensink. De tekst is inspireerd op de tentfeesten van vandaage-de-dag en et opkommen van et Nederlaanse lied.

Mit zien artiestennaeme Ie & Ikke zal Henk Mensink optreden tiedens die tente- en aandere feesten en daar is de single dan ok te bezetten.

Rood Hit Blauw (Discount Music Amersfoort) zal de single op de mark brengen en de distribusie wodt verzorgd deur Pink Records Drachten.

De primeur van disse singel is in et pergramme van **Huus & Hiem** op 11 juni van 11 tot 12 ure uut de studio van RWC uut Noordwolde.

Alternatief Stellingwarfs Diktee

Gao ok es uut eten mit je uitgever.

Een zangerende weerwikker die algedurig deurtoekert.

Lig toch niet zo te mierken op de vergeerdering.

Een wollen hemd is een behoold veur et lief.

Meensken die zoks schreven bin frustreerd of jeloers.

Oonze stichting het meer as duzend leden.

Hiemkunde wodt now cultuuredekaosie.

Et Stellingwarfs is een tael die wel wat liekt op een dialect.

As et Friese volkslied van Euphonia klinkt, gaon alle Stellingwarvers staon.

Jan Schonewille is een Stellingwarver schriever.

Aj’ gien Stellingwarfs praoten dan maj’ ok lid wodden.

Ovend en aovend bin muulike woorden.

Brokeback Mountain is een film over twie Keuningsbaarger cowboys.

Mien vaeder zee laest wat tegen mi’j.

In Ni’jberkoop wodt ok nog een protte Stellingwarfs proat.

Overall wodt brood bakt.

Een jurylid mag wel ogen veur en achter in de kop hebben.

Mien snaorske is ok ien kammeraodske.

Elsloo, Oosterwolde, Noordwolde en Scherpenzeel liggen in Nederlaand.

Jarno Alfring

Gieterse turfgravers

In de 18de eeuw gungen Gieterse turfgravers naar Freeslaand

Ze gungen in grote getaole
Naor 't verre Freese laand
Gelôkzeukers in de vrômde
Ze adden 't in eigen aand

Leeuw, Groen, Maat en Bakker
Ze kenden de knepie's van 't vak
Van uus uut dit waark mit-ekregen
Mitnemend eur eigen gerak

De turfmaeker en veenarbeider
Er was een verschil in staand
Veur brood en goed, steeds striedend
Naor welvaart, daor in dat verre laand

“Die vervening!!! Gehele vernieling!!!
Naatuur verpesten!!! Geef dit gien kaans!!!”
Men verwoordde dit zelfs in gedichten
Die noodkreet van Master Jaans

“Die vergreving van de vene
Is welvaart veur menig bestaon”
't Was dudelijk dit weerwoord egeven
De vervening kon verder gaon

Ze gungen in grote getaole
Zo neumen ze Gieteren mit
De Ruitter, Puite en Platte
Woltman, Akkerman, Smit

Was 't volk uut de kop van Overiessel
Daor gelôkkig en leefden ze tevreë?
Ien ding stiet vaaste en is zeker
Ze namen onze naemen mee.

Femmy Woltman-Groen (Gietern)

Roze weke

Rond disse tied (27 meie – 11 juni) is et de Friese 'roze weke'. Hieronder een blattien mit negen plakplaeties van stichting 'de rose Jo(n)ker'. Disse stichting die et homo-wezen een plak geven wil is intied opricht deur Jonkheer drs. Floris Michiels van Kessenich (1957-1991)

Er even tussenuit om...

In Makkinga woon ik in een boerderij van zo'n negentig jaar oud. Tijdens mijn vakantie veruil ik mijn Friese boerderij voor een Franse ferme. Ook zij is hoogbejaard en vraagt de nodige zorg. De tuinen zijn groot. In beide bloeien sering en waterlelies en paardebloemen. En al is het gras hier wat groener, het groeit wel even snel.

Voor veel mensen is dat heen en weer gereis niet te begrijpen. In je vakantie doe je immers dingen die je normaal niet doet. Wie afgelegen woont, zoekt de levendigheid van een vakantiepark. En wie dagelijks in de drukte van de stad verblijft, komt om te relaxen naar een van de campings in de Stellingwerven. Dat begrijpt ieder!

Maar dat je dat mooie landschap verlaat voor de Franse heuvels, is lastig uit te leggen. Helemaal voor de ingewijden, die weten dat ik hier de brocantes afloop en er deze zomer zelf mijn overbodige spullen ga verkopen. Ik zie de blikken en hoor de vragen in het dorp. Is de vromarkt in Makkinga niet goed genoeg? Wat zoek je daar als je het voorrecht heb om bij ons te wonen? Ja, waarom? Ik heb mezelf die vraag ook maar eens gesteld.

Het antwoord is de nostalgie van een ouder wordende vrouw. Op het Franse platteland lijken de herinneringen van mijn jeugd op het Friese platteland minder lang geleden. De machines en tractoren zijn in het kleine dorpje in Nièvre oud en stukken kleiner dan wat naar of van de grasdrogerij komt. De koeien staan in open stallen langs de weg. Melkrobots kent de boer die op dinsdagmorgen ook burgemeester is alleen van plaatjes. Het vee loopt vanaf april tot oktober buiten. Men heeft lak aan mooie kleding en mooi ingerichte huizen.

Leven is vooral gewóón doen. Het is werken met je handen in een tempo, waar zelfs een Stellingwerper jaloers op kan worden. De buurtsuper is tussen de middag drie uur dicht. Vroeger ging mijn oom 's middags na de warme maaltijd altijd een uur slapen. Die tijd neemt hier nog. Tussen twaalf en twee zit ieder aan de keukentafel of ligt op de bank. Dat is het tweede wat mij zo aanspreekt. Een tempo dat haaks staat op mijn werkzame leven.

Maar om het echt te begrijpen, zou je eigenlijk het verhaal van onze zoektocht naar dit huis moeten lezen. Je kunt namelijk ook verliefd worden op huizen. En net als de liefde voor mijn man gaat dat niet over.

Champallement, mei 2006
Erica Plomp-den Uijl

In et ni'js, uut et ni'js

- * Op 2/5 Klunderde Karst Berkenbosch nog es even over en deur de oolde aarmoede en de ni'je riekdom van de Miente onder Zaandhuzen/Noordwoolde.
- * In de NOS van 3/5 ston eindelijk es weer een familiebericht in et Stellingwarfs. Disse keer een bericht dat Theunis Jacob Kastelein en Klaasje Grietje Bergsma 60 jaor trouwd binnen.
-pb-: en laot dat now familie wezen.
- * In de NOS van 3/5 wodde kondschoop daon van een 'Grunniger dainst' in de dörpskarke van Oosterwoolde. Riegelmaatig wodt in disse karke et Fries, Grunnings en Stellingwarfs bruukt.
- * In de NOS van 3/5 ok een artikel dat et Friese Tomke-boek now ok in een Stellingwarfse edisie beschikber is veur de Stellingwarver ukkies.
- * In de Stellingwarver kraanten van 3/5 beschreef Harmen Houtman diel twieje van zien reize deur et Oostblok in Op 'e schostienmaantel.
- * In de LC van 9/5 Klunderde Johan Veenstra liever zien leeftied wat leger as dat hi'j an kruuswoordpuzels beginnen zol om warkelik een hoge leeftied te haelen. Mit zien seksleven en et glassien rooie wien zat et wel goed, schreef hi'j d'r nog bi'j.
- * Uut de LC van 10/5: D'r was nogal wat gedoe over et bruken van et Fries in de Stellingwarfse Gemienteraod. "Stellingwarvers hebben niet vule op mit et Fries." Ston d'r ok nog bi'j (*waor hewwe dat meer heurd?*).
-red-: Dit gaot weer op brokkebrommel an in stee van 'mittenneer'. Dat de Stellingwarven drie-taelig binnen is toch een riekdom?
- * In de LC van 10/5 ok ommedaenken veur 'Kneppelfreed' (16 november 1951). De dag dat de Friese tael - as et waore - ofdwongen wodde in een rechtzaeke tegen Fedde Schurer en Tsjebbe de Jong.
- * In de Ooststellingwarver kraanten van 10/5 leut Roely Bakker heur Karin en Rick et grote gelok zuken en vienen in Op 'e schostienmaantel.
- * In de Stellingwarf van 10/5 leut Harmen Houtman 'De stiletto-run' nog es over en Op 'e schostienmaantel lopen.
-red-: Hielendal begriepen wi'j de de filesefie van de Stellingwarfse kraanten van Boom-pers onderhaand niet meer. Op 'e schostienmaantel zol de hieltied in alledrieje de kraanten plaetst wodden, mienden wi'j. En now staon d'r opiens verschillende 'Schostienmaantels' in de verschillende kraanten!
- * In de LC van 16/5 Klunderde Karst Berkenbosch over René Pottier, aandere hadfietsers en voetballers die al een gedaenkstien hebben of kriegen moeten zollen.
- * In de NOS en de Aanpakken van 17/5 kwammen we Op 'e schostienmaantel now hier Harmen Houtman zien 'Stiletto-run' tegen die een weke eerder in de Stellingwerf ston.
- * In de LC van 23/5 Klunderde Johan Veenstra over verstruperi'jen van Burgemeesters en aandere blispoters om mar toeristen naor de Stellingwarven toe te haelen.

* In de LC van 23/5 is et Fries gelieksteld an et Limburgs, et Twents en bi'jglieks et Stellingwarfs. Een 'misdrok' op een postzegelvellegien nuumt et Fries krek as die aanderen gewoon: een 'streektael'.

* In de NOS van 24/5 een stokkien op de veurste ziede mit et bericht dat de Stellingwarfse plaknaemen de ANWB nog drok doende holen. Veural Jan Kits Nieuwenkamp van Vledderveene (oold-bestuurslid van de Schrieversronte) maekt him hier slim drok over. Neffens Bloemhoff zol over de waeteraemen in Stellingwarf al een positief besluit neumen wezen deur de Gemienten.

-red-: Waoromme moet d'r now zo neudig een 'tikfout' (Ni'jeberkoop) maekt wodden op et veurbieldebod...? En hoe komt et mit bi'jglieks de saemenwarking mit de inzunnenstokschriever B.J. Postma van Beetgummermeule? Ok hier wodt (al weer) al te makkelik de 'schuld' bi'j de ANWB legd. Die zollen veur de makkelikste weg kiezen...?

* In de NOS van 24/5 een stokkien "Stellingwerfse voetballers klaar voor Heerenveen."

-red-: mar wat is now een 'gaststeler' in dit verbaand?

* In de NOS van 24/5 ok een stok over et verloop van de jaorvergeerding van de sSr. Ze zuken nog de hieltied om een ni'je veurzitter. Veureerst zal Grietje Bosma – Dijkstra dat wark doen. Disse redaktie fielseert Grietje, en de sSr mit disse anweenst! "Veurzitter Ter Heide en direkteur Pieter Jonker spraken (*red.: ze doelen op: sprakken of spreuken*) uut naeme van et bestuur..."

Dialogien tussen tussen bestuurleden van Stellingwerfs Eigen:

Frank: "Wat zeg ie Piet, za'k solseteren op die funktie?"

Piet: "Ja, zo'k mar doen Frank. Et betaelt min mar et geeft wel aanzien, he'k wel es heard."

Frank: "Is 't eins niks veur jow?"

Piet: "Ae nee jonge, now is Han allierend mar bange veur mierkerds mar dan...Ik bin bange dat Han dan van schrik in 't Fries schrieven gaot."

* In de NOS van 24/5 schreef Roely Bakker een stokkien 'Troostvoer' veur Lisa in Op 'e schostienmaantel.

* Op 27/5 raekte Johan Veenstra holderdebolder naor 't ziekenhuus op Et Vene. Hi'j hadde (weer) slim last van zien daarms.

* In de LC van 30/5 haelde Karst Berkenbosch de diskussie over de Friese, Bildtse en Stellingwarver 'Plaknaemen' nog es even weer an in zien Klunderen. Dat Karst gien vertrouwen het in de baentiesmannen van de Gemienten (veur wat dit angaot, te minste) kuwwe et allierend mar slim mit iens wezen krek as zien opni'j anhaelen van de Vri'je Naosie Stellingwarf (VNS).

* In de NOS en de Aanpakken van 31/5 dee Sjoukje Oosterloo de 'Uutviening van disse ieuw' in Op 'e schostienmaantel. Sjoukje wol wat graeg mit de redaktieleden Piet en Frank van dit blad om 'e taofel om een griepvirusscanner veur meensken uut te vienen, een 'PieFraS'.

-red-: wi'j vulen wel wat veur alderhaande van saemenwarkingsverbanen. Veur disse al hielendal omreden hier niet allierend de Stellingwarvers mar de hiele gemieschop wel es beter van wodden kan.

* In de NOS en de Aanpakken van 31/5 ok een bericht van de sSr dat de Spreukekelinder veur 2007 d'r al weer is en dat et eerste exemplaor utriekt wodden zal an Jan Oosterhof sr.

* Uut de LC van 31/5: D'r komt een kantoor veur minderhiedstaelen in Brussel. Dit is bekend maekt op et 51ste FUEN-kongres in et Duutse Bautzen.

Aqua Zoo Friesland

Aqua Zoo Friesland is een natuurlijk en waterrijk dierenpark in het recreatiegebied De Kleine Wielen nabij Leeuwarden. Het afgelopen jaar is er weer heel veel veranderd in het park en zijn er veel nieuwe diersoorten bijgekomen. Zo kunt u vanuit de serre naast de zeeberen nu ook genieten van de capriolen van de zeehonden. In het overdekte Naturama zijn verblijven voor krokodillen, bladsnijdermieren en boa constrictors gerealiseerd. Vanaf Pasen kunt u het lemureneiland ontdekken. Op dit eiland loopt u tussen de verschillende halfapen als ringstaartmaki's en roodbuiklemuren, zodat u ze van dichtbij kunt bewonderen.

Graag willen wij de medewerkers, donateurs, vrienden en bekenden van een aantal geselecteerde organisaties, waaronder die van de stichting Stellingwerfs Eigen, de mogelijkheid geven om kennis te maken met het dierenpark en de nieuwe dieren, door een interessante actie aan te bieden. Deze stelt u en uw collega's in de gelegenheid om entreekaarten van Aqua Zoo Friesland af te nemen met meer dan 50% korting! In plaats van de reguliere entreprijs van € 12,00 bieden wij de entreekaarten tijdelijk voor € 5,00 aan.

De actie werkt als volgt. Medewerkers, donateurs, vrienden en bekenden van de stichting Stellingwerfs Eigen kunnen entreekaarten afnemen via een contactpersoon binnen de organisatie. Deze contactpersoon stelt de medewerkers op de hoogte van deze actie. Daarna geven de medewerkers aan de contactpersoon door hoeveel entreekaarten zij willen afnemen. Uiteraard kunnen zij ook in hun directe omgeving kijken of er nog meer belangstellenden zijn. Vervolgens bestelt de contactpersoon via e-mail of telefonisch de benodigde hoeveelheid kaarten. Wij sturen u dan de entreekaarten met de factuur binnen twee werkdagen toe. De kaarten kunnen tot en met 14 juli 2006 besteld worden.

-red-: de tekst is een hiel klein betien persoonliker maekt mar et komt d'r op daele dat as 'wie dan ok' een keer naor Aqua Zoo wil dan tot 14/7/2006 de kaorten veur halfgeld bi'j oons in Blesdieke of Ni'jberkoop ofhaelen kan. Bestellen via: info@stellingwerfs-eigen.nl

Quote:

"Immigrants, not Australians, must adapt. Take It Or Leave It. I am tired of this nation worrying about whether we are offending some individual or their culture. Since the terrorist attacks on Bali, we have experienced a surge in patriotism by the majority of Australians. However, the dust from the attacks had barely settled when the "politically correct" crowd began complaining about the possibility that our patriotism was offending others. I am not against immigration, nor do I hold a grudge against anyone who is seeking a better life by coming to Australia. However, there are a few things that those who have recently come to our country, and apparently some born here, need to understand.

This idea of Australia being a multicultural community has served only to dilute our sovereignty and our national identity. As Australians, we have our own culture, our own society, our own language and our own lifestyle. This culture has been developed over two centuries of struggles, trials and victories by millions of men and women who have sought freedom. We speak mainly English, not Spanish, Lebanese, Arabic, Chinese, Japanese, Russian, or any other language. Therefore, if you wish to become part of our society, learn the language! Most Australians believe in God. This is not some Christian, right wing, political push but a fact because Christian men and women, on Christian principles, founded this nation, and this is clearly documented. It is certainly appropriate to display it on the walls of our schools.

If God offends you, then I suggest you consider another part of the world as your new home, because God is part of our culture. We will accept your beliefs and will not question why, all we ask is that you accept ours and live in harmony and peaceful enjoyment with us. If the Southern Cross offends you, or you don't like "A Fair Go", then you should seriously consider a move to another part of this planet. We are happy with our culture and have no desire to change, and we really don't care how you did things where you came from. By all means keep your culture but do not force it on others.

This is OUR COUNTRY, OUR LAND, and OUR LIFESTYLE, and we will allow you every opportunity to enjoy all this. But once you are done complaining, whining, and griping about Our Flag, Our Pledge, Our Christian beliefs, or Our Way of Life, I highly encourage you take advantage of one other great Australian freedom, "THE RIGHT TO LEAVE". If you aren't happy here then LEAVE. We didn't force you to come here. You asked to be here. So accept the country YOU accepted. Pretty easy really, when you think about it. I figure if we all keep passing this to our friends (and enemies) it will also, sooner or later get back to the complainers, let's all try, please pass this on to everyone, perhaps we can create a ground swell and send our politicians the message that the vast majority of us believe as the Aussies do..."

Arno B.

Bedrijf in de kiekerd

Directeur Rikus de Vries van de Woningstichting Weststellingwerf hield in het Pieter Poot Feestruim te De Blesse een inleiding over het ontstaan en de toekomst van deze stichting. Hij deed dit voor de leden van Commerciële Club Weststellingwerf (CCW), waar hij ook voorzitter van is. Hij verving de geplande inleider Piet Bijman, gedeputeerde van de provincie met het thema 'Fryslân, de deur van Europa'. Doordat de belangrijke vergadering van de Provinciale Staten op die avond uitliep kon hij niet meer tijdig aanwezig zijn.

De Woningstichting is in 1912 ontstaan en de eerste vier woningen werden in 1913 gebouwd aan de Nieuweweg in Noordwolde. Na de tweede Wereldoorlog werden tal van woningen gebouwd in de zogenaamde sociale sector. De kwaliteit liet soms te wensen over omdat de grote woningnood snel verholpen moest worden. Na 1988 werd veel aandacht besteed aan de kwaliteit en energiebesparing van woningen.

De Woningstichting die voorheen onder de paraplu liep van het ministerie volkshuisvesting is na 1996 verzelfstandigd. De nieuwe Europese regels noopt dit soort instellingen om zorg te besteden aan woningen voor de echte minima. In andere landen in Europa hebben de mensen veel meer eigen woningen en minder woningen in de sociale huursector. Dat zal in Nederland ook meer gebeuren. In de toekomst zal echter wel meer aandacht worden besteed aan seniorenwoningen en levensloop bestendige woningen, dat zijn woningen die met weinig of geen aanpassingen door iedereen bewoond kan worden. Ook noemde Rikus de Vries het project voor het kleinschalig, beschermd wonen in de gemeente. In de toekomst zullen huurwoningen worden verkocht.

Wel heeft de Woningstichting Weststellingwerf een duidelijke missie en hoofdstrategie. "De kwetsbare groepen in de samenleving staan centraal en wij worden meer de sociale huisvester' en moeten er voor zorgen dat er betaalbare woningen blijven voor die mensen die het echt nodig hebben", aldus de directeur van de Woningstichting. Ook zal er regelmatig onderzoek worden gedaan, de zogenaamde visitaties, naar het functioneren en de kwaliteit van het bedrijf. De maatschappij is steeds in verandering. Het bedrijf is financieel gezond en goed beheersbaar.

Hej' ok een bedrijf die wel es - *ommenocht* - in de kiekerd staon of 'An de liende hangen' wil...?

Aj' wat aorigs, appats of gewoon wat mooi Stellingwarfs te melden hebben dan maek mar een mooi stokkien en stuur et op naor info@stellingwerfs-eigen.nl

Groot Stellingwarfs Diktee

(Bron: webstee www.stellingwarfs.nl)

Groot Stellingwarfs Diktee, iederiene kan mitdoen!

In de tied van de fietsvierdaegse van West-Stellingwarf wodt op donderdagaovend **6 juli** in Wolvege een Groot Stellingwarfs Diktee hollen. Et diktee wodt orgeniseerd deur de H.N.I. Wolvege, mit mitwarking van de Stellingwarver Schrieversronte. An et Groot Stellingwarfs Diktee, dat plakvienen zal op et Marktpllein in et oostaende van Wolvege, zullen dattig dielnemers mitdoen. Et diktee zal veurlezen wodden deur de Philip Freriks van de Stellingwarven, schriever Johan Veenstra van Ni'jhooltpae.

Veur et diktee wo'n vuuftien Stellingwarvers uut de wereld van de sport, media, poletiek enz. vraogd. De ere vuuftien dielnemers doen mit deur as de beste vuuftien uut een veurronde te kommen. Die veurronde, een proefdiktee, verschient in de regionaole kraanten Stellingwerf, Aanpakken en Nieuwe Ooststellingwerf, mar ok op de webstee van H.N.I.-Wolvege, de webstee van de Schrieversronte en in et Stellingwarver tiedschrift De Ovend.

Meensken die an de veurronde mitdoen willen, moe'n heur inzending veur **15 juni** opsturen naor de Stellingwarver Schrieversronte, Willinge Prinsstraote 10, 8421 PE Berkoop/Oldeberkoop. De goeie antwoorden kuj' ok mailen naor info@stellingwarfs.nl, mit vermelding van naeme en volledig adres. Veur de winner van et Groot Stellingwarfs Diktee stellen Plantage Boekhandel Zwikstra en de Stellingwarver Schrieversronte een Stellingwarfs boekepakket mit een weerde van roem € 100,00 beschikber.

De vuuftien meensken mit de beste inzendings kriegen veur 26 juni tiedinge en wo'n nuugd veur et diktee op **6 juli**. Bi'j te vule goeie inzendings wodt d'r lot. Bestuursleden en vaaste mitwarkers van de Stellingwarver Schrieversronte meugen niet mitdoen.

(-red-: Kiek mar es naor et proefdiktee op de volgende bladziede en doe mit!)

Een waar gebeurd verhaal uit de vorige eeuw:

Dokter Bloem ging vissen en hij koos daarvoor een brede wijk naast een grote Veenkoloniale boerderij. Hij had het voornemen om een snoek te vangen en het geluk was met hem want na een tijdje lopen met de tobbel-hengel sloeg hij een grote snoekbaars aan de haak. Tevreden over de goede vangst en al denkend aan de heerlijk gebakken snoekbaars werd hij benaderd door de boer op wiens grond hij was.

"Dei snouk he je vong, n in mien wieke dokter," zee de boer. "Dus dei is van mie."

De dokter zee dat hai geliek har. De boer wol de snouk griep, m mor opains zee de snouk: "Ik wil nait noar boer tou, ik wil bie dokter bliev, m!"

De boer kreeg ain doods schrik.

"Verrek," zee de boer "dei snouk kin proat, n, ik huif om nait meer, goa der mor gau mit vot."

Dokter ging mit snouk op uus aan en aar s' oavens ain lekker moaltje vis in de panne. De boer heeft nooit geweten dat de Dokter een begaafd buikspreker was.

Bob H.

Groot Stellingwarfs Diktee (Proefdiktee)

(Bron: webstee www.stellingwarfs.nl)

De veurronde: et proefdiktee

Bekiek de volgende zinnegies in et Stellingwarfs.

Per zin moej' twee keer kiezen veur de goeie schriefwieze.

D'r wo'n per geval de hieltied drie meugelikheden geven.

Streep de twee verkeerden deur en stuur et proefdiktee of allieend de goeie antwoorden op.

De H.N.I. Wolvege en de Stellingwarver Schrieversronte weensken jim een protte sukses!

1. Die aarme mensen/meensken/meenschen moe'n dommiet wel een hiel end/eande/aende fietsen om op 't goeie plak te kommen.
2. Hij gooit zien oolde/ôuwe/ole fiets niet vot, veurd dat hij een neje/nejje/ni'je het.
3. Aj' op 'e fiets de hieltied mar zitten te praten/paoten/paeten, kuj' nog wel es op 'e kop in de sloot belanen/belaanden/belaenen.
4. As et dowk/daawk/douk al regenen gaot, kuwwe beter eerst de bujje/buje/böjje mar ofschoelen.
5. Ie hem/hebb'n/hebben niet goed keken, want et ston wel in de kraante/krant/krânte.
6. Vanuut oons dörp/dörp/durp kuj' de toren van Steenwik/Stienwijk/Stienwiek hiel goed zien.
7. Jaeg toch niet deur die poele waeter/waoter/water, zo kriej' je schoen/schoenen/skoenen ja kletsnat.
8. Wat sool/zol/zööl daor an de haand wezen, die meagies/maechies/maegies hebben zeker de fiets stokkend.
9. Ie kun nog zo hadde/hat/hadt rieden willen, mar de vielen moe'n tied hebben om te drejen/driejen/dri'jen.
10. Mit sokke/zokke/zökke diktees wodt et leven d'r niet makkeliker/makkelijker/makkelukker op.

Naeme.....

Adres.....

Postkode + woonplak.....

Taeltuun

Vuuf wat minder bekende woorden uut et Stellingwarfs Woordeboek:

akkederen	= 1. goed kunnen opschieten 2. tot overeenstemming komen
akkeroot	= 1. accuraat 2. in sterke mate
akkerhooft	= weekhout onder loofbomen, ook gezegd van jonge eiken en ander hout
akkermaegies	= sneeuwkllokjes
aksedent	= voorval

Et 'sneeuwkllokje' kommen we ok wel tegen as: **liedertien, meiklökkien** of **sni'jklökkien**.

Et laeste woord uut et riegeltien van vufe, '*aksedent*' liekt sprekend op 't Engels en et Fraanse 'accident' mar dan betekent et 'toeval' of 'ongeval'. De aanderemaond moe'we et dan ok mar es over '*valse vrienden*' hebben. Tsja, en et is seins ok mar een kleine stap van valse vrienden naor...

Mierken

Een dag of wat leden kwammen we in et i-dagboekien van Johan Veenstra disse tekst tegen:
"En veerder... wodde de agenda gisteraovend vlot ofwarkt, want d'r zatten gien mierkerds in de zael. Op alderhaande vergeerderings koj' zok soort volk tegen. Die zeuren om mar zeuren te kunnen. Ik daenke altied: zok volk zit heurzels nog vule meer in de wege as dat ze aanderen in de wege zitten."

En uut etzelde i-dagboekien van krek een jaor leden de tekst:

"A'k argens een hekel an hebbe, dan is 't an de mierkerds die op vergeerderings mar deurtiemen over van alles en nog wat. En overal kritiek op hebben. Harrekrastes nog an toe! Mag dat soort volk oons vanaovend asjeblijf bespeerd blieven!"

Aj' zoe'n stokkien tekst es naoder beschouwen dan 'staot' daar nog al wat!

mierkerd	= 1. zeurpiet, iemand die voortdurend klaagt, zanikt, iemand die voortdurend vervelend doet 2. huilerig kind 3. dier dat achterblijft qua groei
mierken	= 1. zeuren, vervelend klagen, huilen, janken 2. vervelend doen

Mit letters op 'n riegel kuj' woorden maeken. Iene of meer woorden aachterenneer maeken vaeks tekst. En tekst is vaeks bedoeld om een gedaachte 'zvat op wit' vaaste te leggen. Aj' zoe'n gedaachte dan ok nog wereldkundig maeken dan loop ie kaans daj' daar op anspreuken wodden. Daar is op himzels niks op tegen, mar een stokkien tekst dat hier as veurbeeld staot vragt om argementen want wie bepaolt in dit geval wat een 'mierkerd' is? We zollen de schriever in dit geval dan ok graeg vroagen willen om now es hiel percies an te geven wat hier bedoeld wodt.

Aanderemaond moe'we et dan ok mar es even hebben over de Oosterieker Ludwig Wittgenstein en zien filesefie over '**taelige overdracht**'.

Schrieveri'je

Limmerik

Un trompettist uut Uretaarp
wol ook ies speul'n op un haarp.
Maor wat gink hi'j te keer
want sien haand deed um seer.
Sie snaor'n war'n feuls te skaarp.

Wolter Krist

Zeggiesfebriek

Lao'we oonze Stellingwarfse tael es wat
verrieken mit zeggies:

Maak van je hart geen moordkuil
"Hang et An de liende"

Ik denk er even over na
"Ik gao d'r even mit in de hangmatte
liggen"

Ienling

"Hoe komt et douk,"
zee 't kleine sparregien
tegen al die aand're oolde bomen
"as jim straks niet meer bij mi'j staon,
waor stao ik dan te plak in dit grote bos?"

Piet Bult

In et Kuuks

Ons Tante Door is bar goêdgéfs.
Ze kan hóst âltied hendig wa misse.
Ze zét bekant noit 'Nee', as ge 'r wa vraogt
die goei Tante Door, want zo isse!

...

Vroeger mosse w' ons kleër lang draoge
Want we hán béj ons tuus 'n groót gezin.
We droêge ze nie tot op d'n draod verslete...
Neë, we droêge ze d'r ok nog dörhin!

Chris Kerkhoff

Syktme van Job

Ik fiel my in fodde
ta weismieten keard
troch wrâld en tsjerke,
troch manlju en froulju,
troch âlderein en jongerein,
troch freon en fijân,
troch God en lot
- helte minder as in bûsdoek -
heechút noch geskikt as
in doekje foar it blieden:
'wy hiene it goed mei him foar!'

O.B.

Alles het zin...

Ik schrief mit zin een zin.
Het zoks zin?
Och, et is een zin.

...

Een geestelijk gehandicapte
stoot geluiden uit.
Wij ook.

...

Waachten kost gien tied.
Waachten is tied.

...

De iéne wet et zeker
de aandere nog beter.

...

Leven en dood vraogen lef
Een weerdevol liekwicht is et besef

Einte Sloatstra

Ienakters bin dit jaor een goeze, zo liekt et wel. Disse plot van een ienakter ha'k al een schoft klaorliggen en ik hadde ok al een groot pat van de dialogen klaor mar ik bin d'r niet an toe kommen om disse even of te maeken en op te sturen veur de Stellingwarver schriefwedstried 2006 van de beide Gemienten. Een zunde van misschien wel 500 euro mar ja een meenske kan op 't laest niet alles.

Et ofspraokien

Een kerel (Bram; Hollaander; tegen de zestig) het middels een chat-box een ofspraokien regelt mit een vrommes (Geke; roem veertig) in et kefé "De Oolde Tottel". Geke is d'r wat mit an en bepraot et 'perbleem' mit heur beste vrundinne (Jannie).

As Geke d'r aovens in et kefé an een taofeltien klaor veur zit en Jannie an 't aandere aende van et lekaol et spul wat in de gaten holen zal komt (stom toeval) Jannie heur kerel (Geert) de kroeg in om een pilsien. Hi'j het et ofpraote 'kenmark' (de Liwwadder) toevallig ok onder de aarm. Hi'j zicht Geke an een taofeltien zitten en lopt op heur toe (ni'jsgierig naor wat zi'j hier alliend dot). Jannie an 't aandere aende van 't lekaol an 'n taofeltien wodt poerlelk omreden zi'j daenkt dat heur Geert et is die stiekem et ofspraoke mit Geke het (mar dat is dus niet zo).

Dan komt Bram (deftige, dure kerel) de kroeg in en vragt (in et Hollaans) de kastelein (wat te luud) as 'dat vrommes mit de Liwwadder' d'r al is. D'r komt een protte drokte an 't taofeltien waor as Geke en Geert zitten (Geke, Geert, Bram). As Geert an Bram dudelik maekt dat hi'j d'r niet bi'jheurt dan wil Bram d'r eins wel mit Geke vandeur naor een luuks hotel krek buten et dörp.

As ze mit heur beidend de kroeg uutlopen zullen komt Klaos (de man van Geke) de kroeg krek inlopen (paniek bi'j Geke). As hiel netuurlik lopt ze op heur Klaos toe, kikt niet meer naor die deftiege Bram omme en gaot mit Klaos weer an et taofeltien zitten waor ze eerder ok al zat. Bram begript d'r niks van en lopt de kroeg ok mar weer in, kikt wat verleuren om him henne en gaot bi'j Jannie an 't taofeltien zitten te smoezen. As Bram even laeter naor 't husien moet kneupt hi'j even een praotien an mit Geert (van diezelde Jannie) die an de bar zit (mit de rogge naor et taofeltien van Jannie).

Bram wil die 'bliksems hiete meid' die hi'j krek vunnen het an Geert veurstellen. As Geert zicht dat et 'zien' Jannie is die blikber mit disse vremde kerel (Bram) een ofspraokien het wodt hi'j poerlelk op zien Jannie.

Klaos en Geke kommen now op et tumult of en et wodt ien en al veralderaosie. Bram begript de helte niet van wat d'r allemaole (in 't kroem) zegd wodt, perbeert et allemaole uut te leggen, geft een rontien en nog een rontien veur de hiele kroeg en gaot vot.

De beide stellegies (Geke mit heur Klaos en Jannie mit heur Geert) maeken d'r nog een gezellige aovend van mit heur vierend en beloven mekeer dat ze nooit (weer) 'vremd' gaon zullen.

Piet Bult

Et keunstgebit

Doe Piet de koster nao de mis nog even hier en daor
Gong kieken in de lege karke doe wodde hi'j wat gewaor
Hi'j vun werachies in een baanke an de middengang
Een blieke rose groot gebit, een klepper van belang

't Is singelier zee Piet wat ze hier seins achterlaoten
Van sjaratel tot lippestift, van brillen tot prentbriefkaorten
Mar een gebit zowaor ik hier bin, et is de eerste keer
Dat ik zoe'n ding hier viene, in et huus van de Heer

Hi'j steuk et ding krek in de buse doe Margien te Riet
Op een draffien de karke inleup regelrecht naor koster Piet
Ik hebbe wat liggen laoten, staemelde ze vlogge
Et is mien keunstgebit en aj' et zien, wi'k et graeg terogge

Disse misschien zee Piet en hul 'm omhoog zodat zi'j 't kon beamen
Geef mar gauw hier zee Margien, ik kan niet zonder tanen
Ie liegen zee Piet de koster en dat mag niet in de kark
Ie hebben al jow tanen nog, wat is dit veur een wark

Da's waor zee Margien, ik zal je 't zeggen, ze bin van Jan
A'k naor de misse gao neem ik ze mit in de tasse want, oh mien man
A'k ze thuis laote bi'j Jan mit zien dikke kop
Vret ie al mien wost en soepvleis op

Walgvoegel

Jowes en mienend

't Was 27 april 2006 al weer twintig jaor leden dat de, doe nog NTM, bus niet meer stoppen gong in de Stationstraote. Laeter is die bewuste straote d'r iene wodden waor aj' mar van iene kaante inrieden mochten. Van de jongere generaosie zullen d'r niet vule in 't ont-hoold hebben dat aj' mit de bus gongen, ie de fiets ok mitnemen konnen op de bus. Vandaag-de-dag nemt de bus gien fietsen meer mit. Dat was in de jaoren vuuftig nog wel et geval. Aachteran de bus zat een rek waor as de fietsen op konnen en somstieden wodden ze ok nog op et dak van de bus laeden. Dat weren minne putties veur de sjefeur, mar d'r zat ien veurdiel an, de fiets kon je niet ontsteulen wodden omreden hi'j niet in 't fietserek staon hoefde bi'j de bushalte.

Al hej' in disse tied de fiets nog zo goed op slot, 't is de hieltied mar ofwaachten as hi'j nog op je staot te waachten aj' weeromme kommen. Oh, wee... as hi'j vot is, dan moej' de billewaegen gebruiken en dat biwwe niet meer zo wend. Aj' in de vuuftigerjaoren een aander zien fiets mitnammen dan hiette dat 'stelen'. Vandaag hiet dat 'lienen'! As jow fiets d'r niet meer staot neem ie gewoon een ere mit en aj' te plak binnen dan smiet ie dat ding mar langs de weg of arger nog, hi'j wodt in de vaort mieterd. Somstieden ziej' hier of te daore, wel daegen aachteriene, een fiets bi'j een bushalte liggen. Dan daenk ik, da's zeker weer zoe'n 'liende' fiets. Nao verloop van tied is et ding ok weer verdwenen of hi'j ligt daor nog een stokmennig weken mit verkreukelde wielen tot de gemientereiniging him oproemt. Et zal je fiets mar wezen, dan bi'j hielendal onthaand. Et onderscheid tussen et jowes en et mienend dat kent men niet meer, uutzunderings daorlaten netuurlik.

Sjoukje Oosterloo

Mietzen

Mietzen - ienie mienie muggies - die komen hier vanaf zo'n beetien half mei tot eind junie veur en geluuf mi-j, ze bin een ramp! Die tied, ku-j 's aovonds aoste nooit lekker buuten zitten. Ze bin in de schaduw, dus prebeer oen tuun dan mar ies te doen. Op zwoele dagen, met weinig wiend maken ze oe knettergek. Dan hang ie de wasse op, krabben op oen kop, oen armen en preberen weer wat op te hangen. Zie kroepen ook gewoon bie oen kleren in. Dus liften ze ook wel ies mit in uus, ömme oe vervolgens daar nog effies te steken veur ze et loodtie leggen. As 't een dag hard wei-jt, bin wi-j bliede, want dan bin ze d'r effies niet.

Doortje Stam

't Bin de kleine mietzen die et doen!

(Zing et op de wieze van: 't Zijn de kleine dingen die het doen van Saskia & Serge.)

Dat kleine beetien zonne, waor a-j een winter lang naor snacht
Daor hei-j naor uut ekeken, daor hei-j weer op'ewacht
Eindelijk is 't weer veurjaor en precies op dat moment
Komen ze in grote getale, denke dat et ook nooit went!

't Bin de kleine mietzen die et doen, die et doen

't bin de kleine mietzen die et doen

't bin de kleine mietzen die et doen, die et doen

't bin de kleine mietzen die et doen

Die miezerige muggies, ie zien ze bijna niet
Die bin hier in et veurjaor, in de buurte van et riet
Zie bin echt oervervelend en verpesten mien humeur
In de skaduw zonder wiend, zelfs in de zonne komen ze veur!

't Bin de kleine mietzen die et doen, die et doen

't bin de kleine mietzen die et doen

't bin de kleine mietzen die et doen, die et doen

't bin de kleine mietzen die et doen

Wat a-j d'r ook doet, et helpt allemaol niet
Zie steken en zie steken, ik worre kierewiet
Die miezerige mietzen, zie wachten mi-j al op
Van mei tot var in juni, zwarven ze steeds um mien kop!

't Bin de kleine mietzen die et doen, die et doen

't bin de kleine mietzen die et doen

't bin de kleine mietzen die et doen, die et doen

't bin de kleine mietzen die et doen!!!

Doortje Stam-Maandag Belt-Schutsloot

Schriefwedstried

Tot 26 juni 2006 holer wi'j een gedichteschriefwedstried veur alleman.

De stichting Stellingwerfs Eigen vragt je om een gedicht over of bi'j een Stellingwarfs plak te maeken. De gedichten meugen in et Nederlaans, in et Fries of in - oonze grote veurkeur vanzels - et Stellingwarfs instuurd wodden. Et beoordielen doe' we niet zels en wodt ok niet daon deur een anwezen jury mar lao'we over an alle lezers van dit blad. Hoe et allemaole krek warkt wodt hieronder uutstokt. Veur vraogen een aemel naor info@stellingwerfs-eigen.nl

- a) Et gedicht moet gaon over een dörp of waeter in Stellingwarf neffens et liesien veerderop.
- b) Insturen kan tot op zien uterst 26 juni 2006.
- c) Alle gedichten wodden dan op 1 juli An de liende hongen zonder de naeme van de schriever (m/v).
- d) Iederiene die dit blad onder ogen krigt kan tot zundag 9 juli mitstemmen veur de uutslag.
- e) De uutslag wodt in een extra bericht tussen 11 en 15 juli as aemelbericht verstuurd. De uutslag mit de winnende gedichten en de puntetelling wodden in et blad van 1 augustus An de liende hongen.
- f) De priesen kun alliend ofhaeld wodden op de Berkoper mark op 26 juli bi'j et dissien van de stichting Stellingwerfs Eigen (sSe).
- g) Bi'j een geliekes tal stemmen op ien gedicht lao'we de computer (random) beslissen.
- h) Waor de regels niet in veurzien wodt een beslissing neumen deur et bestuur van de sSe.

De priesen

De 1ste pries mag 10 verschillende boeken uut oons St. Eigen assortiment uutzeken van oons dissien op de Berkoper mark, de 2de pries 9 boeken, de 3de pries 8 boeken en zo veerder, zolange d'r veurraad is. Priesen die veur et sluten van de mark niet ophaeld wodden, vervalen. De verschillende schrievers van de boeken bin d'r die dag ok en aj' niet al te laete kommen dan willen ze d'r graeg een handtekening in zetten.

Veur meensken die van veer kommen moeten en de reize om wat reden niet maeken kunnen/willen kun vanzels ok gewoon veur de ere en de publikaosie mitdoen.

De jury

De jury woont 'all over the world'. Alle instuurde gedichten wodden anoniem (zonder kenmerken van de schriever (m/v)) 'An de liende' hongen. Dat kon in et meie-nummer en in dit juni-nummer. In et juli-nummer wodden alle gedichten (nog de hieltied zonder naeme) opneumen. Tot op zien uterst 9 juli kan iederiene dan mit een aemeladres stemmen uutbrengen. Ien aemeladres kan mar iene stem an elk gedicht geven, wel een stem an meer verschillende gedichten. Wie de meeste stemmen krigt het wunnen mar dat zal je gien ni'j doen. Ni'je aemeladressen wodden opneumen in et An de liende bestand.

Wi'j weensken iederiene liekevule sukses en hopen op een schriefriek begin van de zoemer.

Waor moet et over gaon?

Hiernaost staot een liest mit alle naemen van plakken die bruukt wodden kunnen veur et gedicht. As de naeme zels niet in et warkstok bruukt wodt dan moet die d'r even tussen haokies bi'jzet wodden, zodat alleman wet waor et over gaot.

As et niet over iene van de hiernuumde plakken gaot dan wodden die gedichten indield in een eigen klasse mit een eigen priesien.

Kwaliteit

Laot et dudelik wezen dat gieniene zit te waachten op viezighied en vunzigheden mar een gedicht hoeft niet an bepaolde eisen van kwaliteit te voldoen. De jury is niet mankennig mar bin meensken krek as jow en ikke. En de stemmen die van wereldwied weg kommen (kunnen) laoten de waore kwaliteit vanzels wel bovendrieven.

Bange veur schrieffouten

Hoeft beslist niet. Zolange et veur iederiene leesber is en et deur de tevule fouten gien aandere tael wodden is dan kan et allemaole. Aj' willen dat de roegste schrieffouten d'r even uuthaeld wodden dan moej' daor even omme vraogen. Uut oonszels veraanderen wi'j d'r gien iene letter in.

Over disse plakken moet et gaon

Oosterwolde	= Oosterwoolde
Haulerwijk	= Haulerwiek
Waskemeer	= Waskemeer
Haule	= De Haule
Donkerbroek	= Donkerbroek
Fochteloo	= De Fochtel
Ravenswoud	= Raevenswoold
Appelscha	= Appelsche
Langedijke	= Langedieke
Makkinga	= Makkinge
Nijeberkoop	= Ni'jberkoop
Elsoo	= Else
Oldeberkoop	= Berkoop
Oud-Appelscha	= Oold-Appelsche
Tronde	= Tronde
Wolvega	= Wolvege
Zandhuizen	= Zaandhuzen
Boyl	= Buil
De Hoeve	= De Hoeve
Oosterstreek	= De Oosterstreek
Noordwolde	= Noordwoolde
Noordwolde-Zuid	= Noordwoolde-Zuud
Vinkinga	= Vinkege
Steggerda	= Steggerde
Peperga	= Peperge
De Blesse	= De Blesse
Blesdijke	= Blesdieke
Oldeholtpade	= Hooltpae
Nijeholtpade	= Ni'jhooltpae
Ter Idzard	= Der Izzerd
Oudeholtwolde	= Hooltwoolde
Nieuweholtwolde	= Ni'jhooltwoolde
Nijelamer	= Ni'jlaemer
Oldelamer	= Ooldelaemer
Sonnega	= Sunnege
Oudetrijne	= Ooldetriene
Nijetrijne	= Ni'jtriene
Scherpenzeel	= Scharpenzeel
Spanga	= Spange
Slijkenborg	= Sliekenborg
Langelille	= De Langelille
Munnikeburen	= Munnikeburen
Rijsberkampen	= Riesberkaampen
De Meenthe	= De Miente
Tjonger	= Kuunder
Linde	= Lende
Scheene	= Scheene

Dörpsgedicht

Gedicht nummer 1 (iene)

De besvaar vertealt

Och mien jungske, joa,
dee breuierige zöndage
bij oons op t doarp!

Morns ne keark vol volk:
doar de meakes, doar de jongs,
de haan gevoaldn en n blootn sabel
vuur n anslag kloar. Lefebrieje was t
hoo at t öargel spöln deu.

's Noamiddaagns
in dreuge graavns en boskazie
kleunk t muziek van ritsn en kneupe
op t zachte hecheln van de weend.

Dat was t geluk:
met etnstied op t hoes an
met de boks vol blaar
en t gat vol mugnbetn.

Dörpsgedicht

Gedicht nummer 2 (twieje)

Mien Dörpke

As ik trug dink án mien dörpke, wá waar dè tog moi!
Mi hier det ôuwe kërkske, daor 'n vèrrekeskoi.
De zoeiput die stonk soms bar, mar dè roke wéj gér,
Mar nou ziède vör mien det ôuw dörpke nie mér!

Wéj ströpten as klie klötjes hél wat af dör ons dörp.
En we gojde mî grote klute vör d'n alderwiêdste wörp.
We vonge duk hél wat án, hálde kattedwaod uut,
Mar ge gingt noit te vér, want daorvör keekte wel uut!

Zo groeide ge op, daor waar âltied wel wá te doên.
En we kloste nog op klumkes, want ge hát nog gén schoên!
Teminste, nie zó mar, vör sles dör de wéék.
Want didde dè tog, nou, dan kridde gekéék!

En ge wierd wér wat ôuwer en ge kreeg in de gaote
Dè jong vróllie 'n bietje ânders in hullie klérkes zaote!
Zo krigde zootjesán dus wat ânder vertier,
En ok al wiste mar wénnig, ge hát tog veul plezier!

Toen wierde volwâssen en ge gingt oewen ége gang.
Wat is det 'nen tied geleje, - alwér zò verrekkes lang!
En as ik noû mi mien vrouw dör dè dörpke hin réêj
Is't allénnig nog mar herinnering, 't is faliekânt vörbéêj!

Jao as ik nou nog 's mit mien vrouw
daor dör Oeffelt hin réêj....
Is't allénnig nog mar herinnering...
't is fál-li-kânt vörbéêj!

Dörpsgedicht

Gedicht nummer 3 (drieje)

Dichter bi'j de Kuunder

Aj' nog es wat dichten willen, weet dan van de Kuunder
eertieds een wilde woeste stroom, mar laeter
schilder van oons laandschop deur et waeter.

Aj' goed kieken, kuj' daor in je diepste zien
bi'j 't luust'ren zuj' allienig stilte heuren
't gevuul van rust zal je daor zuuite smaeken
en roeken dot et daor naor lange leden.

Mit d'ogen sleuten, droom ie daor allicht
mit een bliede glimpk op je gezicht.

Aj' nog es wat dichten willen, weet dan van de Kuunder
'n daelders plakkien veur een goed gedicht.

Gedicht nummer 4 (viere)

De tweë liende

Mien geboôrtedörp zét mien nou nie mér zo veul.
't-Is-zò veranderd in de lange loöp der jaore.
Tog dink ik nog duk trug án hoe 't d'r waar
zoas 't waar toen wéj nog klier kiender waore.

Mit zien kërkske daor en mit zien pleintje d'r veur
waor wéj spulde bėj die tweë ôuw liende,
waorvan't krek leék of dè die mi z'n tweeje daor saom
d'n Here God op d'r ége wiês diende.

Want mi de getéêje van 't jaor op en af
Stonne zėj as tweë waokers, tweë wachte.
Mit d'r krune zo hog, det 't ons soms wel leék
of z'ons verhaole d'n himmel in brachte!

Mar van ons ideeje van onverwoesbaorheid
Van die lienden is niks mér gebleëve.
Want krek as mit zoveul spul uut diejen ôuwen tied
Is d'r pláts án 't plein afgeschreëve!

En nou stùt 't 'r vol auto's, ok de miene d'r bėj.
De herinnering alleën mog ik hoûwe
En ons jeugd, neë, die spult daor allange nie mér.
Want die spult vort veul ânders as d'ouwe!

En as ik die tweë liende nog 's wil ziên
Die 't bild van ons dörpsplein bepálde.
Dan vat ik d'n album mit foto's uut de kast.
De's d'n tol die w'án dizzen tied betálde!

Ame. . .Het zėj zo

Dörpsgedicht

Gedicht nummer 5 (vufe)

Belt-Schutsloot

Twee kleine gehuchies Zandbelt en Schutsloot
centraal toen gescheiden nog deur de schutsloot
ze gingen tezamen, Belt-Schutsloot was daor
zo is et ebleven, jaor nao jaor.

Chorus:

In ons mooi klein dorpie
ömgeven deur 't riet
is 't een lust öm te leven
deur alles wat 't bied.

Vervoer over water zo is 't eeuwen egaon
de punter was altied 't middelpunt van bestaon
begun negentien-onder veranderde dat
toen kwam er een fiestpad, et Schutslootpad.

Chorus:

Ruum vieftig jaor later kwam ook nog een weg
zo kwamen hier ook de toeristen terech(t)
mit hun delen wi-j graag liefde veur de netuur
van rietkragge tot Wieden, en de tureluur.

Chorus:

Jao, tussen Wieden en kraggen lig ons Belt-Schutsloot
klein is ons dorpie, de ömgeving is groot
en al steken de mietsen in 't veurjaor steeds weer.
Ik verlaote Belt-Schutsloot - nee - nimmer nooit meer!

Dörpsgedicht

Gedicht nummer 6 (zesse)

Donkerbroek

Noord is noord
Zuid is zuid
Deze twee zullen elkaar nooit ontmoeten.

Oost is oost
West is west
Deze twee zullen elkaar ook nooit ontmoeten.

Het Oosteinde is het Oosteinde
Het Westeinde is het Westeinde
Geen van tweeën zal ooit de Hoofdstraat worden.

De Gereformeerden zijn de Gereformeerden
De Hervormden zijn de Hervormden
En - o, wonder - zij ontmoeten elkaar als PKN-ers.

Dörpsgedicht

Gedicht nummer 7 (zeuven)

De twee linden

Mijn geboortedorp zegt mij nou niet meer zo veel.
't-Is-zo veranderd in de lange loop der jaren.
Toch denk ik nog vaak terug aan hoe 't daar was
zoals 't was toen wij nog kinderen waren.

Met dat kerkje daar en met het pleintje er voor
waar wij speelden bij die twee oude linden,
waarvan 't net leek of die met zijn tweeën daar saam
den Here God op hun eigen wijs dienden.

Want met de getijden van 't jaar op en af
Stonden zij als twee wakers, twee wachten.
Mit hun kruinen zo hoog, dat 't ons soms wel leek
of z' ons verhalen de hemel in brachten!

Maar van ons idee van onverwoestbaarheid
Van die linden is niks meer gebleven.
Want net as met zoveel spul uit die oude tijd
Is hun plaats aan 't plein afgeschreven!

En nou staat 't daar vol auto 's, ook de mijne er bij.
De herinnering alleen mocht ik houden
En ons jeugd, nee, die speelt daar al lange niet meer.
Want die speelt nu heel anders dan d' ouden!

En als ik die twee linden nog eens wil zien
Die 't beeld van ons dorpsplein bepaalden.
Dan pak ik de album met foto 's uit de kast.
Da's de tol die w' aan deze tijd betaalden!

Amen . . .Het zij zo

Dörpsgedicht

Gedicht nummer 8 (achte)

Mijn dorpje

Als ik terugdenk aan mijn dorpje, wat was dat toch mooi !
Met hier dat oude kerkje, daar 'n varkenskooi.
De gierput stonk soms bar, maar dat deed ons geen zeer
Maar nou ben je voor mij m'n eigen dorpje niet meer!

Wij stroopten als klein grut heel wat af door ons dorp.
En we gooiden met grote kluiten voor de allerverste worp.
We vingden vaak heel wat aan, haalden kattenkwaad uit,
Maar je ging nooit te ver, want daarvoor keek je wel uit!

Zo groeide je op, daar was altijd wel wat te doen.
En we klostten nog op klompjes, want je had nog geen schoen!
Tenminste, niet zó maar, voor zo door de wéék.
Want deed je dat toch, nou, dan kreeg je een preek!

En je werd weer wat ouder en je kreeg in de gaten
Dat jonge grietjes wát anders... in haar kleertjes zaten!
Zo kreeg je zoetjesaan dus wat ander vertier,
En ook al wist je maar weinig, je had toch veel plezier!

Toen werd je volwassen en je ging je eigen gang.
Wat is dat een tijd geleden, alweer zo verrekte lang!
En als ik nou met mijn vrouw door dat dorpje heen rijd
Is't alleen nog maar herinnering, faliekant verleden tijd!

Ja, als ik nou met mijn vrouw
nog 's daar door Oeffelt heen rijd....
Is't alleen nog maar herinnering...
't is faliekant verleden tijd!

Dörpsgedicht

Gedicht nummer 9 (negen)

Doortrappen

De Duistereweg tussen
Oosterwolde en Makkinga
ligt er zonovergoten bij.
Geen vuile strontkluit of lang modderspoor
doet mij op mijn fiets voortglijden.

De weidse Bultweg tussen
Appelscha en Langedijke
ligt er blakend en mooi vlak bij.
Zonder op mijn trappers te hoeven staan
doet het mij rustig verder gaan.

De lange Hoofdweg tussen
de Haule en het Hoornsterzwaag
ligt er dreigend en somber bij.
Geen zonnestraal noch een heldere lucht
lacht mij op mijn klinkerpad toe.

En mijn levenspad tussen
Geboortedorp en Stervensdorp
ligt er zeer veranderlijk bij.
Veel blinkende luchten en zonnenschijn
ook duisternis en tegenwind.

Winterreise

*"Ma'k jim een cyclus van zwaarmoedige gedichten heuren laoten?
Ik vien ze mooier as alle aanderen en bin d'r wis van dat jim ze ok hiel aorig vienen zullen."*

Iene van de hoogtepunten uut de meziekliteratuur die deur de jaoren et meerste indrok maekt het is de cyclus van 24 gedichten

Winterreise

van Wilhelm Müller (1794-1827)
op meziek van Franz Schubert (1797-1828)

Veurige maonden hawwe de eerste vufe van de 24 gedichten. Disse keer et zesde vas.

Wasserflut

Manche Trän' aus meinen Augen
Ist gefallen in den Schnee;
Seine kalten Flocken saugen
Durstig ein das heiße Weh.

Wenn die Gräser sprossen wollen
Weht daher ein lauer Wind,
Und das Eis zerspringt in Schollen
Und der weiche Schnee zerrinnt.

Schnee, du weißt von meinem Sehnen,
Sag', wohin doch geht dein Lauf?
Folge nach nur meinen Tränen,
Nimm dich bald das Bächlein auf.

Wirst mit ihm die Stadt durchziehen,
Muntre Straßen ein und aus;
Fühlst du meine Tränen glühen,
Da ist meiner Liebsten Haus.

Waeterloop

Hiel wat traonen uut mien ogen
bin in de sni'j valen;
zien koolde vlokken zoegen
dustig de hiete piene op.

As et grös uutlopen wil,
wijt daarweg een li'je wiend,
en et ies dat knapt tot schollen
en de zaachte sni'j smult vot.

Sni'j, ie kennen mien bekeer,
vertel, waar gaoj' op an?
Doe krek as mien traonen,
laot de waeterloop je mitnemen.

Ie zullen mit 'm deur de stad trekken,
drokke straoten in en uut;
aj' mien hiete traonen dan vulen,
is daor et huus van mien liefste.

Aanderemaond in disse riegel: **Op et waeter** (*Auf dem Flusse*)

De Stellingwarver Biebel

De oflopen maond biwwe drok in de weer west mit de biebelboeken Deuteronomium (Twiede wet) en Exodus (Uuttocht).

Deuteronomium

De titel van et boek Deuteronomium is ofleided van et Griekse woord deuteronomion, dat "twiede wet" betekent. Et gaot om wetten die bekend binnen uut Exodus, Leviticus en Numeri en die hier herhaeld of opniĳ verwoord wodden. De titel in de Hebreeuwse biebel is Devariem, "Woorden", naor de eerste woorden van et boek.

Deuteronomium is et vuufde en laeste boek van de Pentateuch, de verzaemeling van vuuf boeken die in de Joodse tredisie de Tora nuumd wodden. Vanof de tied van Ezra en Nehemia (rond 450 v.Chr.) wodden disse boeken an Mozes toeschreven. Daarom wodt d'r ok wel praot van "de vuuf boeken van Mozes". Deuteronomium vormt saemen mit de verhaelende gedeelten in Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Jozua, Rechters, Samuël en Keunings een min of meer deurlopende geschiedenis. Vandaag-de-dag nemen pattie an dat disse boeken in disse vorm et risseltaot binnen van een langdurig perces van overleveren en redigeren. Et redaksieperces is al in de tied van de keunings van Israël en Juda begonnen (ongeveer 1000-586 v.Chr.) en wodde eerst ofsleuten naor de Babylonische ballingschop, in de Joodse gemienschop in de tied van de twiede tempel (na 515 v.Chr.).

Exodus

Et boek Exodus daankt zien naeme an de Septuaginta, de ooldste Griekse biebelvertaeling. Et woord exodus betekent 'uuttocht'. De titel in de Hebreeuwse biebel is Sjemot, 'naemen', ofleided van de eerste woorden van et boek. De titel Exodus verwiest naor de uuttocht uut Iegypte, de bevriĳding uut et laand van de slaverniĳ. Exodus is et twiede boek van de Pentateuch, de verzaemeling van vuuf boeken die in de Joodse tredisie de Tora nuumd wodt. Vanof de tied van Ezra en Nehemia (rond 450 v.Chr.) wodden disse boeken an Mozes toeschreven. Daarom wodt ok wel zegd dat et 'de vuuf boeken van Mozes binnen. Exodus is saemen mit de verhaelende gedeelten in Genesis, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Jozua, Rechters, Samuël en Keunings een min of meer deurlopende geschiedenis. Vandaag-de-dag nemen pattie an dat disse boeken in disse vorm et risseltaot binnen van een langdurig perces van overleveren en redigeren. Et redaksieperces is al in de tied van de keunings van Israël en Juda begonnen (ongeveer 1000-586 v.Chr.) en wodde eerst ofsleuten naor de Babylonische ballingschop, in de Joodse gemienschop in de tied van de twiede tempel (na 515 v.Chr.).

Tot de aandere maond mar weer.

f&p

Niks tekot kommen kan een geweldig gemis wezen

(Einte Sloomstra)

Wi'j' reageren op disse stelling of wi'j' aanders wat An de liende hangen...? Dat kan in 't Nederlaans, et Fries of – bi'j' veurkeur – in 't Stellingwarfs. Veur de aorigheid mag et vanzels ok nog wel es wat een aander taeltien wezen. Et gebruik van niet-Stellingwarfse bi'jdregen wodt trouwens wel een betien in de haand holen. Opsturen naor: info@stellingwerfs-eigen.nl

Et archief van dit maondblad kuj' vienen op www.stellingwerfs-eigen.nl

Aj' dit blattien niet meer in je aemelbusse hebben willen of weej' nog iene die 't misschien ok (graeg) lezen wil, doe dan mar even een berichien naor info@stellingwerfs-eigen.nl

Et is de bedoeling dat iederiene die wat te schrieven het (een appatte tekening of foto mag ok), dat opsturen kan (in Word-fermaat) en dat et dan zonder vorm van redaktie altied en zonder korrekte(*) plaetst wodt. Altied, wil in dit geval zeggen, ja altied, behalven as et bi'jglieks vluken, schellen, raozen, tieren of dat soorte van rarigheid zoas dat in de daegelikse ommegang mit mekeer ok niet gebruikelik is. Mar et moet - an de aandere kaante - wel wat lieden kunnen... Een betien reklame, bi'jglieks je eigenmaekte sjem anpriezen of je bedrief gewoon es in de kiekerd zetten, kan ok mar et moet vanzels niet alliend een adverteensieblad wodden.

() Aj' liever hebben dat de roegste schrieffouten d'r even uuthaeld wodden dan moej' dat even angeven.*

Et is de bedoeling dat alleman kaant-en-klaore stokken of stokkies opsturen kan. Et ienige wat de redaktie d'r an dot is et in- en annenneer plakken, wat deengies in rebrieken bi'jenneer zetten, et iedere maond as aemel rondsturen en et as archief op internet beweren en daor ok beschikber maeken om een nommer naor je toe haelen te kunnen (downloaden) as een doke-ment in Word- en PDF-fermaat. De voertael is Stellingwarfs (vanzels) mar Fries, een stokkien Nederlaans of een aandere - veur oons - leesber taeltien mag ok wel een keer. As et mar wel raekvlakken het mit wat d'r op tael- of kultuurgebied leeft in Stellingwarf.

PAS OP: Iederiene stuurt veur 100% eigen verantwoordelikhied wark in..! Dat gelt liekewel inhooldelik as veural ok mit et oge op auteursrechten...! De redaktie/uutgever nemt hier giener-tied verantwoording veur mar schoeft die deur naor de instuurder. De grootte van een dokement het binnen roeme greenzen, gien beparking.

Mittenneer en veurenneer

* Aende *